

SYSSLINGEN

Medlemsblad 2, 2023 Årgång 30
ISSN 2003-3109

Ordförande har ordet

Nu har årets vackraste månader redan passerat. Vitsipporna och syrenerna har blommat över. Efter en solig och torr försommar har det äntligen kommit lite regn. Kanske tillräckligt för att det skall bli lite blåbär och svamp även i år.

De sista veckorna har varit hektiska. Utöver nationaldagsfirande och midsommarfirande har jag besökt Stadshusets 100-årsjubileum med regatta på Riddarfjärden, Gustaf Vasas intåg i Stockholm och en mycket blöt start av Gotland Runt.

Jag har dessutom levererat de sista filerna till nya utgåvan av Sveriges dödbok, som skall komma ut under hösten.

Nu hade jag tänkt unna mig lite ledighet, men igår fick jag sms från min kusin i USA att hon tänker komma på besök, så nu måste jag börja städa.

Trevlig fortsättning på sommaren!

Anita Järvenpää

Gratisbild från Internet

Föreningens adress:
Muskötvägen 2
184 60 Åkersberga

Styrelse:

Ordförande	Anita Järvenpää	070-629 25 32
<i>e-post:</i>	<i>anita.jarvenpaa@telia.com</i>	
Vice ordförande/ Sekreterare, <i>e-post</i>	Christer Lind	08-541 310 75
	<i>ch2.lind@roslagen.be</i>	
Kassör	Ingalill Hallberg	070-954 62 33
<i>e-post:</i>	<i>ingalillhallberg@telia.com</i>	
Ledamot	Peter Cleve	073-346 01 00
<i>e-post:</i>	<i>peter.cleve@gmail.com</i>	
Ledamot	Lars Ove Westlén	070-590 77 70
<i>e-post:</i>	<i>lars-ove@westlen.se</i>	
Ledamot	Dick Fagerqvist	070-354 13 70
<i>e-post</i>	<i>dick.fagerqvist@gmail.com</i>	
Ledamot	Susanne Fagerqvist	070-722 14 12
<i>e-post</i>	<i>sysslingen@hotmail.com</i>	

Bidrag till medlemstidningen Sysslingen kan sändas till redaktören, Susanne Fagerqvist, Murkelvägen 137, 184 34 Åkersberga, tel. 070-722 14 12

Ansvarig utgivare: Anita Järvenpää
E-post: sysslingen@hotmail.com, eller
Hemsida: blogg.roslagen.be
Hemsidesansvarig: Lars Ove Westlén, Ann Lundgren

För signerade bidrag ansvarar författaren.
Citat får göras ur Sysslingen om källan anges.

Medlemsavgift

Avgiften är 125 kronor per medlem och år och 25 kronor för medlem under 25 år. Betalas till föreningens

plusgirokonto: 448 57 91-0

Glöm inte att ange namn, adress och e-postadress.

Innehåll

Ordförande har ordet.....	1
Till minne av Carl-Göran Backgård	3
Mitt minne av Carl-Göran.....	3
Föreningens första årsmöte	4
Studiebesök på Riksarkivet i Arninge.....	5
Min farfars far	6
Använd mobilen i stället för anteckningsblock.....	9
Gratistjänster i släktforskning	9
Boktipset	12
Lästips samt studiebesök på Wrangelska palatset	12
Bloopers förekommer – Även i kyrkböcker	13
Sysslingen 2023	14
Släktforskardagarna 2023	14

*Nästa nummer av Sysslingen
kommer i sept/okt 2023*

Redaktionen har ordet

Nu är vi mitt i sommaren och släktforskning är kanske inte det första vi tänker på dessa varma dagar. Jag riktigt längtar efter lite regn så det känns ok att vara inne och göra en massa saker men regnet verkar lysa med sin frånvaro.

I detta nummer har vi sorgen att meddela att vår medlem sedan många år, Carl-Göran Backgård, har avlidit. Han var med och startade vår förening och vi kommer sakna honom oerhört mycket.

Vi har även också fått en artikel från Margareta Paulson om henne farfars far, tusen tack för den. Annars är det som vanligt vår ordförande och redaktionen som står för författandet.

Bilderna i artiklarna är fotade av Lena och Arne Sundberg om inget annat anges. I artikeln om Wrangerska palatset har Anita Järvenpää fotograferat.

Redaktören

Till minne av Carl-Göran Backgård

Den 11 maj avled Carl-Göran Backgård på Byle Gård efter en tids sjukdom, med sin familj bredvid sig.

Carl-Göran var med att starta Södra Roslagens släktforskarförening i samarbete med Hugo Persson i februari 1989.

Han var från början kassör i föreningen men bytte efter en tid till sekreterare. De senaste åren var han med i valberedningen.

Han har även under lång tid organiserat vår jourverksamhet, som föreningen tillhandahåller på biblioteket varannan lördag, då vi är på plats för att hjälpa till att lösa frågor mm.

Två gånger per månad har vi träffar på biblioteket i Åkersberga där vi får komma med frågor angående släktforskning och läsproblem. Han var den person som hållit i dessa möten. Så sent som i april var Carl-Göran med på ett sådant möte.

Carl-Göran har varit mycket engagerad inom släktforsknings- och hembygdsfrågor. När någon hade problem att läsa texter i gamla skrifter så fanns alltid Carl-Göran där och hjälpte till att tyda.

Carl-Göran kommer att vara mycket saknad.

Styrelsen
Södra Roslagens släktforskarförening

Mitt minne av Carl-Göran

Året var 1978 när jag på vinden hittade en låda med dokument som visade sig vara gårdens handlingar med bland annat vilka som ägt och brukat gården ända tillbaks i tiden till 1830.

Jag arbetade på IBM och 1980 blev det en strejk som gjorde att det blev svårigheter att köpa bensin mm. På IBM i Kista arbetade flera som bodde i Åkersberga, så en klok man vid namn Carl-Göran Backgård kom på att vi skulle börja samåka för att spara tid och energi. Vi blev 4-5 personer som nappade på idén.

På resorna in till Kista visade det sig snart att Carl-Göran (kallades CG) var duktig på släktforskning och skulle hålla en kurs i ämnet på hemmaplan i

Åkersberga dit jag naturligtvis anmälde mig, med tanke på den start jag fått genom de hittade dokumenten.

De grunder jag fick lära mig av CG har jag sedan utnyttjat när jag själv hållit kurs i ämnet. När jag sedan startade en forskarförening på Ljusterö så ställde han alltid upp och var med på möten med sin breda kunskap.

I vårt fortsatta samåkande kom vi på att vi skulle starta en sektion inom IBM klubben med ämnet släktforskning och den lever vidare idag över 40 år senare, mycket tack vare att CG som hedersmedlem har hjälpt medlemmarna med sina kunskaper, kanske mest med att kunna läsa gammal skrift som skrevs för flera hundra år sedan.

Tore Österman

Föreningens första årsmöte

Enligt föreningens gamla stadgar skulle de ärenden som normalt behandlas vid ett årsmöte i stället behandlas på föreningens vår- och höstmöten.

När vi i höstas tog beslut om stadgeändring ändrade vi på detta och den 18 april hölls föreningens första årsmöte i Föreningsgården på Murkelvägen i Åkersberga.

Efter sedvanliga mötesförhandlingar höll undertecknad ett föredrag med rubriken ”Hemlighetsfulle F.F.”

Anita Järvenpää

Studiebesök på Riksarkivet i Arninge

Tisdagen den 9 maj hade vår förening studiebesök på Riksarkivet i Arninge. Vi var ett drygt 20-tal medlemmar som under en dryg timme guidades runt av arkivarie Malin Joakimsdotter.

Arkivet, som efter ombyggnaden fått nya fräscha lokaler, består nu av 230 000 hyllmeter. Allt material finns nu ovan jord. Utöver alla arkivhandlingar finns här drygt 3 miljoner kartor och ritningar. Krigsarkivets material har man även flyttat hit samt Lantmäteriets historiska kartor, som tidigare fanns i Gävle.

Efter en visning av lokalerna visade Malin upp lite kartor med anknytning till Roslagen, främst från Vaxholm och Åkersberga med omnejd.

Om du missade studiebesöket kommer man att ha öppet hus på Riksarkivet på Arkiven dag den 11 november.

Anita Järvenpää

Min farfars far

Pigan Maria Olsdotter (18021225-18450715) född i Lene, Frykerud och död i Ås, Frykerud gifter 1877 sig med drängen Erik Svensson (18010717-18680515) född i Klaxås, Frykerud och död i Seldebråten, Frykerud.

Det ser ut som de träffas vid en tjänst i samma familj i Klaxås, Frykerud för året efter det att de träffas skrivs de som torpare under samma gård. De är då gifta och har barn.

Maria har som 16-åring lämnat familjen (1818). Samma år som familjens äldsta barn, sonen Bengt, dör. Kvar hos mor och far finns nu 4 barn födda 1805-1814. 1821 får familjen ett sladdbarn, Bengt. I husförhörlängden står nu att fadern har underhåll från socknen och är inhysing. Fadern dör 1837 och modern 1848.

Erik har en ännu mer utsatt uppväxt. Han växer upp i Klaxås, Frykerud och är son till Sven Jonsson och Margareta Olsdotter. Sven och Margareta får 8 barn tillsammans och Sven har 2 döttrar tidigare med Abelona Olofsdotter som följer med in i familjen. Änkan Abelona Olofsdotter hade 8 barn med sin förre man. Den yngste var 3 år då de gifter sig. Dessa barn syns inte i husförhörsböckerna tillsammans med Sven så de måste ha tagits om hand av hennes döde mans släkt? Erik är familjens yngsta barn.

Erik och Maria får 8 barn och 6 av dem når vuxen ålder. De börjar sitt gemensamma liv som Torpare i Klaxås, Frykerud. 1838 bär det vidare mot Ås, Frykerud. Här står de som Inhys och Torpare.

Äldste sonen Sven lämnar familjen 1843 börjar sitt liv som dräng. 2 år senare tar anställning som fältjägare. Gifter sig 1852 och får 5 barn. Flyttar runt i Fryksås för att 1860 landa i Sunne.

Olof lämnar hemmet 1847 flyttar runt som dräng tills han gifter sig 1860 med Maria Olsdotter. De blir då inhysingar på ett torp. Efter faderns och hustruns död blir Olof förpantnings egare till torpet. En son i livet i Sverige och en i USA då han dör.

En förpantning avser upplåtelse av egendom på viss tid mot ersättning. Förpantningstorpen löpte oftast på 49 år, ibland kortare tid. Kontrakt upprättades, som måste godkännas av häradsrätten. Inteckningen måste förnyas var tionde år för att nyttjanderätten skulle få behållas. Om förpantningen enbart avsåg jorden, var byggnaderna förpantningsägarens egendom, och kunde tas med vid förpantningstidens utgång. Om förpantningsägaren var av hög ålder vid tidens utgång hände det ibland att han och hans hustru fick behålla den under sin livstid.

Apolonia flyttar 1846, ett år efter moderns död och börjar som piga. Dör ogift i Karlstad.

Kajsa flyttar 1850 från fadern och dör i Karlskoga. Här har hon varit gift med en handlare och har haft 2 fosterbarn. Hon överlever både man och fosterbarn.

Fredrik flyttar som 10-åring 1846 (modern död sedan ett år och fadern fattig) och skrivs som rotehjon! Vandrar runt varje år som rotehjon och därefter som dräng. 1870 gifter han sig med pigan änkan Cajsa Andersdotter och blir snart hemmansägare (1871) i W Ringstad. 4 barn år 1880.

Erik Johan dör 6 år gammal 1844, Petter blev bara 1 månad gammal 1841.

Petter Niklas född 1842 flyttar 1849 till Seldebråten och Johnny Jönsson på accord. I Seldebråten skrivs han som Rotehjon. Lagstiftningen från 1847 säger att barn inte längre får vara Rotehjon men ...han flyttar runt som Rotehjon var och vartannat år till 1859 (17 år) då han fortsätter flytta runt men nu som dräng.

Gifter sig 1866 med Maria Kajsa Andersdotter (18420123-19261116) född i Brunskog död i Boda. 1873 flyttar de till Boda socken där de 2 yngsta barnen föds. 1893 skrivs han som husägare i Lerboda, Boda. Fastighetsbeteckningar 22 9/103 överstruket och ersatt med 37 34/100. Annalena vet nog besked.

I folkräkningarna är han enbart snickare fram till 1910. Far till Nils Fredrik Pettersson Huss 1875. + 4 barn till

Från Rotehjon vid 7 års ålder till jordägare

I Klaxås, Frykeruds socken (Ligger längs väg 61 mellan Karlstad och Arvika i Värmland) gifter sig år 1824 Pigan Maria Olsdotter f 1802 med Drängen Erik Svensson f 1801. De tjänar båda under samma gård och skrivs som inhysingar på ett torp efter vigseln. Båda kommer från fattiga familjer.

De får tillsammans 8 barn varav 6 når vuxen ålder. Troligen lever de ganska fattigt som torpare och inhysingar tills katastrofen inträffar. Maria avlider knappt 42 år gammal (1845) och de hemmavarande barnen är 14, 12, 9 och 3 år gamla. De två äldsta är ute på drängplatser.

Döttrarna Apolonia 14 år och Kajsa 12 år axlar rollen som husmor. Den 9-åriga sonen Fredrik blir rotehjon och vandrar runt bland gårdarna tills han når drängs ålder och kan fortsätta vandra runt som sådan. Han kommer att gifta sig 1870 och skrivs som jordägare 1871!

Yngsta barnet Petter (3 år vid moderns död) lämnar hemmet 1849 som 7-åring och skrivs som rotehjon. Han går samma öde till mötes som sin bror och vandrar runt som rotehjon tills han når drängs ålder. Han gifter sig 1866 och blir snickare och skrivs som jordägare 1893.

Ingen av pojkarna gifter sig till gårdarna så familjerna måste ha slitit hårt för att kunna köpa sina gårdar.

Erik Svensson är vid sin bortgång utfattig och bor hos sonen Olof och hans familj.

Petter är min farfars far. På bilden är han på ålderns höst med sin fru Kajsa Andersdotter. De fick 5 barn.

Hur kan man som 7-åring bli rotehjon?

Ja hur såg fattigvården ut i Sverige under första halvan av 1800-talet? Varje socken var ålagd att ta hand om sina fattiga (om inte familjen eller arbetsgivaren klarade av detta). Det skulle finnas en fattigstuga i varje socken. Verkligheten såg inte så ut. Många socknar saknade fattigstugor eller så rymde de inte alla. Ödet för den som inte kunde försörjas av sin familj blev att bli Inhysehjon (om man kunde arbeta) eller Rotehjon. Rotehjonen fick vandra runt i sin rote enligt en turordning som Rotemästaren beslöt. Tiden kunde vara en vecka, ett antal månader eller år i varje gård. De

flesta som var rotehjon var äldre som inte klarade sin försörjning. Kvinnor blev oftare rotehjon än männen då de blev av med sin försörjning när mannen dog.

1847 kom en ny Fattigvårdslag som bland annat förbjöd att barn kunde gå som rotehjon! Men de kunde mycket väl auktioneras ut till lägstbjudande! Vilket som var bäst berodde säkert på var de hamnade.

Backstugorna är ett alternativ till Fattiggården. I dessa hus ingrävda i en sluttning kunde man få bo som fattighjon.

Det skulle till många långa diskussioner under hela 1800-talet innan fattigdom och arbetslöshet kunde ses som ett tillstånd man inte alltid råde över själv. Kommunerna bildas 1862 och då läggs ansvaret för de fattiga på kommunernas bord och är inte längre ett av kyrkan kristligt ansvar. En fattigskatt införs men största delen av de få medel som fanns tillgängliga kommer från donationer!

Wilhelminas Rotehjonskorg

Enligt dåtidens sätt att se på världen betydde det otur om ett rotehjon dog på gården så det gällde att snabbt skicka personen vidare till nästa gård. I Wilhelmina museum finns två rotehjonskorgar flätade av 80 mm breda spånor bevarade. I dessa korgar drog man runt de hjon som inte kunde gå själva.

Bild publicerad med tillstånd från Wilhelmina museum.

<http://nybyggarveckan.se/hur-var-det-att-vara-gammal-forr/>

Läs gärna artikeln Fattigvård i äldre tider av Nyström N. J. som beskriver Nyed sockens situation för de fattiga Vi är nu i Molkom i Värmland. Här finns uppgifter om ersättningen för att ta sig an ett rotehjon men inte vilket årtal det gäller. Troligen senare delen av 1800-talet. <http://hembygd.nyed.se/dokument/fattigvard.pdf>

Fattigvården i Järbo socken i Dalsland 1862-1930 av Ingalill Regnskog är en 60-poängs uppsats i historia. Här finns mycket historia från 1100-talet och framåt att ta del av.

<https://www.abc.se/~m225/litteratur/littdal/fattigvard.html>

Husförhörslängden där familjens yngsta går ut som rotehjon: Frykerud (S) AI:20 (1846-1850) Bild: 374 Sida: 369

Margareta Paulson

Använd mobilen i stället för anteckningsblock

När jag är på föreläsningar tycker jag det är lättare att komma ihåg vad jag hör om jag antecknar vad som sägs. Eftersom det kan vara svårt att få med allting som sägs, brukar jag numera använda mobilen för att fotografera av de presentationer man visar, för att sedan skriva rent i lugn och ro när jag kommer hem. Detta fungerar också bra om man deltar på t.ex. zoom-möten. Att spela in ljudet från föreläsningar brukar tyvärr inte fungera särskilt bra eftersom det ofta är mycket störande ljud i bakgrunden.

Anita Järvenpää

Gratistjänster i släktforskning

Nu när allting blivit så dyrt vill jag passa på att tipsa om en del gratisresurser som släktforskare kan ha användning av. Samtliga länkar kommer att läggas ut på vår förnings hemsida

<http://blogg.roslagen.be/>

Google

Här hittar man mycket information. Utöver material från olika gratistjänster finns här enskilda personers släktutredningar, information om olika orter, kartor, foton m.m.

Digitala forskarsalen

<https://sok.riksarkivet.se/digitala-forskarsalen>

Utöver de avfotograferade kyrkböckerna hittar man bl.a. Sveriges befolkning 1860-1930 (1940 är påbörjad men ännu inte publicerad), SCB-utdragen 1860-1849, mantalslängder, generalmönsterrullor, kartor m.m. Det finns drygt 70 miljoner inskanade bilder och flera databaser.

Family Search

<https://www.familysearch.org/sv/>

Mormonkyrkans stora databas över personer i hela världen. Tjänsten är helt gratis, men kräver registrering.

TIPS Om man har en person som är "född i Stockholm" kan man med hjälp av Family Search hitta församlingen.

Ex:

Sofia Andrietta född i Stockholm 1838

*Öppna posten, Klicka på View Record, Öppna Document Information och skriv upp GS Film Number (77850)
Öppna Search, Catalog, Välj "Film/Kort/bildgruppsnummer", Skriv in numret, Klicka på sök och namnet på församlingen kommer fram.*

Ancestry

www.ancestry.se

Betaltjänst, men det finns gratis databaser i tjänsten. Oftast finns dessa uppgifter gratis även hos andra aktörer t.ex. Family Search, men ibland kan sökfunktionen göra det lättare att hitta personen här.

My heritage

www.myheritage.se

Betaltjänst, men det finns gratis databaser i tjänsten. Oftast finns dessa uppgifter gratis även hos andra aktörer t ex Family Search, men ibland kan sökfunktionen göra det lättare att hitta personen här

Geneanet

<https://sv.geneanet.org/>

Gratistjänst som bl.a. bygger på släktforskarens insända uppgifter. Geneanet har 4,5 miljoner medlemmar

Tjänsten innehåller idag 8 miljarder poster och 1,7 miljoner släktträd de flesta från Europa. Vidare har man registrerat drygt 5,3 miljoner gravar.

Man erbjuder även premiummedlemskap för drygt 500 kronor per år. Då får man tillgång till bättre sökmöjligheter, Geneanets bibliotek m.m.

Birthday.se

<https://www.birthday.se/>

Gratisjänst över levande personer över 16 år med uppgift om adress och födelsedatum. Om man tecknar medlemskap får man tillgång till mera uppgifter.

Ratsit.se

<https://www.ratsit.se/>

Gratisjänst över levande personer över 16 år med uppgift om adress och födelsedatum. Om man tecknar medlemskap får man tillgång till mera uppgifter.

KBs Digitala dagstidningar

<https://tidningar.kb.se/>

2018 började KB digitalisera svenska dagstidningar. Projektet beräknas bli färdigt hösten 2023. P.g.a upphovsrätten finns bara material fram t.o.m. 1906 utlagt på nätet. Resten måste läsas i KBs datorer. Under 1879-2013 mikrofilmade KB samtliga svenska dagstidningar. Därefter började man digitalisera dem i stället. De tidningar som inte finns digitaliserade kan finnas på mikrofilm.

Rötters faktabank

<https://www.rotter.se/faktabanken>

Gratis sida med bl.a. anbytarforum, gravstensinventering, porträttfynd. Om man betalar för premiuminloggning får man bl.a. tillgång till Sveriges ortnamn, nationalitetsmatriklar, medborgarskapshandlingar.

Hembygdsförbundet

<https://www.hembygd.se/shf/utforska-platsen>

Hembygdsportalen är en öppen webbplats för lokalhistoriskt material. Innehåller bl.a. det material som tidigare låg i Bygdebånd.

Stockholms stadsarkiv

<https://sok.stadsarkivet.stockholm.se/>

En guldgruva för dem som har sina anor i Stockholm eller är intresserad av stockholmiana. Innehåller bl.a. databas till allmänna barnhuset, mantalsuppgifter, kartor, fastighetshandlingar, en förenklad version av Rotemannen, forskarhandledningar.

Domböcker

www.dombok.nu

Innehåller register till domböcker i Värmdö, Gävle, Ljustorp, Mora och Orsa samt uppgifter om bergsfogden Olof Matsson Björning

Demografiska databasen södra Sverige

www.ddss.nu

Pågående projekt med uppgifter om födda, vigda och döda i Skåne, Blekinge Halland åren 1650-1900. Under fliken "Temasidor" hittar man även ett sorteringsbart register över dödsorsaker förr och nu med dödsorsaker både på latin och svenska.

Släktdata

<http://www.slaktdata.org/>

Ideell förening gratis sökning i donerat material. Innehåller 9 miljoner uppgifter. Innehåller även födelseuppgifter hämtade från Sveriges Dödbok 1947-2006. OBS! Om ni av misstag skiver www.slaktdata.se hamnar ni i en sida för gratisprenumeration hos My Heritage.

Centrala soldatregistret

<https://www.soldatreg.se/sok-soldat/>

Sökbar databas med soldater från yngre indelningsverket upp till distinktionskorprals grad mellan åren 1682 till 1901. Projektet är pågående och ett samarbete mellan Centrala Soldatregistret, Linköpings universitet och Föreningen DIS. Uppgifterna i registret är gratis, men man kan mot en mindre kostnad få ytterligare information om soldaten man är intresserad av. Sidan innehåller även information om soldatlivet.

Linköpings Universitet

<https://ep.liu.se/databaser.aspx>

Innehåller bl.a. fångrullor över intagna kronohäktet i Linköping 1806-1892, Norrköpings fångvårdsanstalt, Norrköpings spinn-

hus 1814-1920, Databas över saköreslängderna för Linköping 1800-1900 och Norrköping 1832-1896, Sockenstatistik för Östergötland 1749-1859, Medicinhistoriska databasen 1814-1916 för hela landet, Databas för kyrkoböckerna i 27 församlingar i Östergötland.

SBL- Svenskt biografiskt lexikon

<https://sok.riksarkivet.se/sbl/Start.aspx>
SBL är ett standardverk som började ges ut år 1917. I maj 2019 omfattade verket A-Swensson. Projektet drivs numera i statlig regi. Sedan 2012 finns materialet gratis på nätet. Verket består av information om betydelsefulla personer och deras gärningar.

Hans Högmans släktforskning

<http://hhogman.se/>
Hemsidan innehåller, förutom Hans Högmans egen släktforskning många länkar till släktforskarorganisationer och andra släktforskare. Vidare finns här mängder av artiklar som är av intresse för släktforskare.

Porträttfynd (Rötter)

<https://www.rotter.se/faktabanken/portrattfynd>
Drygt 250 000 visitkorts- och kabinettsfotografier. Finns möjlighet att gå in och identifiera personerna på bilderna.

Anita Järvenpää

Svenskt Porträttarkiv

<https://portrattarkiv.se>
Drygt 800 000 porträttbilder från olika böcker med porträttgallerier. Databasen har även en Facebook-grupp som heter Svenskt Porträttarkiv om man vill vara med och lägga till fakta eller ladda upp ett foto.

Gravar

Det finns flera bra länkar om man söker gravar, t.ex.

Gravstensinventeringen på Rötter

<https://www.rotter.se/gsi/>

Svenska gravar

<http://svenskagravar.se/>

Gravar.se

<https://gravar.se/>

Find a Grave

<https://www.rotter.se/gsi/>

Sveriges släktforskarförbunds gravstensinventering.

Dödsannonser

Familjesidan

www.familjesidan.se

Dödsannonser från de flesta begravningsbyråerna i Sverige fr.o.m år 2007

Fonus

<https://minnessidor.fonus.se/>

Fonus minnessidor med dödsannonser och tackannonser fr.o.m år 2001

Newspapers obituaries

<https://www.newspaperobituaries.net/>

Länklista över dödsannonser i USA.

Boktipset

”Nattens önskade fjärilar” och ”Dårarnas slott” av Carola Segerlund

Jag har nyligen läst två spännande deckare av Carola Segerlund. Båda tilldrager sig i Stockholm 1909. I ”Nattens önskade fjärilar” hittas en prostituerad kvinna strypt på Helgeandsholmen. I ”Dårarnas slott” hittas en patient från Konradsberg nedgrävd i närheten av det nybyggda polishuset på Kungsholmen.

Författaren har gjort en grundlig research när hon samlat material till böckerna. Läsaren får en grundlig insyn i hur det var att vara reglementerad, om livet på Eira kurhus och Konradsbergs sjukhus.

Två mycket spännande och läsvärda böcker.

Anita Järvenpää

Lästips samt studiebesök på Wrangelska palatset

Vid årsskiftet fick jag via Storstockholms släktforskarförening en inbjudan till studiebesök på Wrangelska Palatset. Under julhelgen hade jag läst två böcker av Ernst Brunner som båda har anknytning till palatset, ”*Carolus Rex*” som handlar om Karls XII, som efter slottsbranden 1697, tillsammans med övriga kungafamiljen, flyttade till Wrangelska Palatset, samt ”*Anckarström och kungamordet*” som handlar om kungamördaren som, före sin avrättning, satt fängslad i palatset.

De äldsta delarna av palatset består bl.a. av ett rundtorn som tillhörde Gustav Vasas befästningsverk från 1530-talet. 1629 fick riksrådet Lars Eriksson Sparre tomten som donation, han lät då bygga den ursprungliga byggnaden.

1649 köpte drottning Kristina palatset och skänkte det till fältmarskalken Carl Gustaf Wrangel, som tack för hans insatser under trettioåriga kriget. Mellan åren 1652-1670 lät Wrangel, med hjälp av arkitekterna Nicodemus Tessin och Jean de la Vallé, bygga om palatset.

Efter Wrangels död hade döttrarna svårt att underhålla den stora byggnaden, varför de hyrde ut delar av den till fester. Under långa tider stod större delen av palatset tomt.

När slottet Tre kronor brann 1697 rustades palatset upp och kungafamiljen bodde här under de år det tog att bygga upp Stockholms slott.

Många personer har bott här genom åren. Karl XII bodde här från 1697 fram till det han gick ut i krig för att aldrig mera återkomma till Stockholm. Både Gustav III och Karl XIII föddes i Wrangelska palatset.

När kungafamiljen 1756 återvände till Stockholms slott flyttade Svea Hovrätt och Statskontoret in i fastigheten.

Det påstods länge att Gustav III:s mördare Jacob Johan Anckarström satt inspärrad i fängelsehålorna i palatset källarvåning. Enligt vår guide är man idag ganska säker på att han satt fängslad längre upp i byggnaden. Vad man däremot är säker på är att Magdalena Rudenschöld satt fängslad i fängelsehålorna under rättegången mot henne 1794, innan hon fördes vidare till Spinnhuset.

Efter en brand restaurerades palatset 1802. Sedan 1949 disponerar Svea hovrätt fastigheten, som idag, i stället för stora balsalar, har tio sessionssalar.

Anita Järvenpää

Bloopers förekommer – Även i kyrkböcker ...

Har hittat att även primära källor, kan innehålla fel. Att kyrkböcker haft felaktig data, är ovanligt. Felaktigheterna får nog förklaras, med den mänskliga faktorn. Om jag inte är felundererrättad, så skedde nedteckning i tre steg. Först en kladd, som sorteras på plats, datum och tid. Därefter skrivs in i avsedd kyrkboksvolym. Sedan ska det korrekturläsas och signeras. Dessvärre förekommer det då som nu, att den som ska kontrollera kan vara lite trött, eller lutar på att inga fel finns. Har hänt flera gånger under min yrkesverksamma tid, t.ex. när protokoll ska kollas upp. Ibland brukar man skylla på datorerna, genom att man tar ett gammalt underlag, och gör ändringar. Då kan saker lätt missats. Här är ett kalenderdatum och motsvarande veckodag överrepresenterat.

Ett exempel på primärdata, där kontrollen inte fungerat:

Här blir min fars namn dödförklarad i lunginflammation, i dödboken för Lilla Mellösa, januari 1923. Posten ska gälla för hans lillebror Lars Hugo, född december 1922.

4	"	29	1	Karl Erik, son till handelsman Erik Granath N.2. 3/12 1	496	lunginflammation
				och E. S. Olga Erikas f. Granberg, fr. Meynäs		

Skrivningen i vanliga församlingsboken stämmer för perioden.

13	Karl Erik	18	20	Mellösa	v	13	13	13
14	Lars Hugo	22	22			14	14	21

Har även en annan primär källa. Jag blev till på 1950-talet, med honom registrerad som min far. Vi har även gemensamt åkt och besökt familjegraven.

Lars Granath

Sysslingen 2023

Eftersom vi fr.o.m. nästa år kommer ha ett årsmöte kommer även tidningens datum att ändras. Vi har också haft svårt att få in artiklar till vår tidning och vill gärna att ni kommer med bidrag. Bidrag till tidningen kan sändas via e-post eller vanligt brev till:

e-post: Sysslingen@hotmail.com eller susanne.fagerqvist@gmail.com

brev: *Susanne Fagerqvist, Murkelvägen 137, 184 34 Åkersberga.*

Revisorer:

Birgit Lindkvist	070-219 92 17
Lennart Elg	073-984 35 19
Suppleant Leif Gannert	08-541 303 70

Valberedning:

<i>Sammanställande</i> Arne Sundberg	070-593 87 93
Rune Atling	072-327 43 53

Redaktionskommitté:

Susanne Fagerqvist	Ulla Persson
Arne Sundberg	Leif Gannert
Anita Järvenpää	Olle Kungberg
Nils Lindgren	Dick Fagerqvist
Lars Granath	Tore Österman

Släktforskar dagarna 2023

Årets släktforskar dagar hålls i Östersund. Om du är intresserad hittar du information på nätet.

Jämtlands Lokalhistoriker & Släktforskare
Släktforskar dagarna 2023
Mittnorden - från kuster och fjäll

ArkivDigital

[Hem](#) [När du ändå är här](#) [Besökare](#) [Föreläsningar](#) [Utställare](#) [Kontakt](#) [Press](#) [Årsstämma](#)

Släktforskar dagarna 2023 i Östersund

26 -27 augusti 2023